

Föstudaginn 19. mars 1993.

Nr. 101/1993. **Ákærvaldið**

(Hallvarður Einvarðsson ríkissaksóknari)
gegn

James Brian Grayson

(Óskar Magnússon hrl.) og

Donald Michael Feeney

(Örn Clausen hrl.).

Sifskaparbrot. Frelsisviping. Börn. Sératkvæði.

Dómur Hæstaréttar.

Mál þetta dæma hæstaréttardómararnir Þór Vilhjálmsson, Gunnar M. Guðmundsson og Haraldur Henrysson, Guðmundur Jónsson, fyrrverandi hæstaréttardómari, og Stefán Már Stefánsson prófessor.

Máli þessu var skotið til Hæstaréttar með stefnu 3. mars 1993. Báðir ákærðu óskuðu áfrýjunar málsins, og af hálfu ákærvaldsins er málinu einnig áfrýjað til sakfellingar samkvæmt ákæru og til þyngingar á refsingu.

I.

Erna Eyjólfsdóttir kom til Íslands með dætur sínar tvær, Elizabeth Jeanne Pittmann og Önnu Nicole Grayson, frá Bandaríkjunum 2. maí 1992. Hún hafði slitið samvistir við síðari eiginmann sinn, ákærða James Brian Grayson, á árinu 1991, en hann er faðir yngri telpunnar, Önnu Nicole. Endanlegur skilnaðardómur var kveðinn upp 15. október 1992. Áður hafði Erna verið gift Frederick A. Pittmann, föður eldri telpunnar, Elizabeth, en þau skildu 1986.

Í október 1991 höfðu verið kveðnir upp bráðabirgðaúrskurðir dómstóla í Flórída í Bandaríkjunum, sem bönnuðu föðra Ernu Eyjólfsdóttur úr lögsögu þeirra. Eftir að hún kom til Íslands, voru kveðnir upp dómar í Bandaríkjunum um forræði feðranna yfir telpunum.

Eins og fram kemur í dómum Hæstaréttar 3. febrúar sl., þegar fjallað var um gæsluvarðhald ákærðu, hefur Erna Eyjólfsdóttir umsjá dætra sinna hér á landi, þar til önnur skipan hefur verið ákveðin af þar til bærum íslenskum yfirvöldum. Í 34. gr. barnalaga

nr. 20/1992 er kveðið á um það, hvernig fara skuli með ágreiningsmál um forsjá barna. Er þar boðið, að sá aðili, dómstóll eða ráðuneyti, sem með mál fer, skuli fara eftir því, sem barni er fyrir bestu. Er og á það lögð áhersla í lagaákvæði þessu, að könnuð séu viðhorf barns eftir því, sem kostur er, og réttar þess gætt, áður en máli er ráðið til lykta. Ljóst er, að ágreining um forsjá dætra Ernu Eyjólfsdóttur verður að leiða til lykta á þessum grundvelli, og reynir þá meðal annars á þýðingu hinna fyrrgreindu bandarísku dóma.

II.

Óumdeilt er í málinu, að fyrirtækið Corporate Training Unlimited (CTU) tók að sér samkvæmt beiðni ákærða James Brian Grayson og Frederick A. Pittmann og gegn greiðslu að ná dætrum Ernu Eyjólfsdóttur frá Íslandi. Ákærði Donald Michael Feeney er stjórnarformaður, framkvæmdastjóri og aðaleigandi þess fyrirtækis að eigin sögn. Segir hann, að verkefnið hafi átt að leysa með samningum við Ernu. Átti eiginkona hans, Judy Killingsworth Feeney, að stjórna aðgerðum, og hélt hún til Íslands í því skyni svo og önnur kona, er vann með henni, Jacqueline Davis að nafni. Einnig kemur fram í gögnum málsins, að með þeim starfaði hér á landi maður að nafni Lawrence A. Canavan. Ákærði Feeney kvað samninga við Ernu hafa tekist, að því er samstarfsfólk hans hafi tjáð honum, og hafi hann því komið til Íslands til að verða telpunum samferða til Bandaríkjanna.

Erna Eyjólfsdóttir hefur með öllu neitað því að hafa staðið að samkomulagi um að láta dætur sínar af hendi til feðra þeirra, og hafi engar umræður um það átt sér stað. Hún hefur borið, að fyrrgreint fólk, sem síðar reyndist starfsfólk CTU, hafi náð sambandi við sig á röngum forsendum og villt á sér heimildir. Hafi það sagt henni og öðrum, að það væri hér á landi í tengslum við gerð kvikmyndar, sem taka ætti hér. Fær þessi framburður stuðning í bréfi Jacqueline Davis 13. janúar sl. og í framburði móður Ernu og bræðra, sem ekki þykir ástæða til að vefengja. Verður að telja fyllilega í ljós leitt, að fólk þetta hafi gefið rangar upplýsingar um tilefni dvalar sinnar hér á landi.

III.

Aðfaranótt 27. janúar sl. gistu að Hótel Holti í Reykjavík Jacqueline Davis, Lawrence A. Canavan, Erna Eyjólfsdóttir og

báðar dætur hennar. Judy Killingsworth Feeney virðist einnig hafa dvalist þar þessa nótt, þótt hún væri ekki á gestaskrá. Um kl. 5.00 kom Canavan niður í anddyri og átti tal við dyravörð og bað um, að húsið yrði haft opið vegna brottfarar gestanna. Nokkru síðar komu ákærðu að hótelinu, og um kl. 5.30 fóru þaðan í tveimur bifreiðum allir þeir, sem hér hafa verið nefndir, nema Erna Eyjólfsdóttir.

Erna gaf sig fram við dyravörðinn um kl. 6.30. Nokkru síðar komu lögreglumenn á vettvang. Ber vitnum saman um, að Erna hafi verið í miklu uppnámi. Hafði hún þegar gert ráðstafanir til að hindra brottför fólksins úr landinu með dætur hennar. Miði með skilaboðum til Ernu, sem skilinn var eftir á herbergi telpnanna umræddan morgun, undirritaður með fornafni Canavans, styður það, að fara hafi átt með telpurnar á brott án hennar vitundar. Hér verður einnig að hafa í huga áðurnefndar blekkingar af hálfu viðkomandi fólks um tilefni dvalar sinnar hér, sem gefa sterka vísbendingu um, að ætlan þess hafi verið að vinna traust Ernu í þeim tilgangi að fá færi á að nema dætur hennar á brott.

Þegar til þessa alls er litið, verður að fallast á það með héraðsdómara, að fráleitt sé að ætla, að brottflutningur telpnanna umræddan morgun hafi átt sér stað með vitund og vilja móður þeirra. Verður því lagt til grundvallar, að brottför telpnanna af Hótel Holti hafi borið að með þeim hætti, sem Erna Eyjólfsdóttir hefur lýst og rakið er í héraðsdómi.

IV.

Ákærði James Brian Grayson hefur staðfest, að þeir Frederick A. Pittmann hafi leitað til CTU í því skyni að ná telpunum frá Íslandi, en það hafi átt að gerast með samningum við móður þeirra. Forráðamenn fyrirtækisins hafi þó tjáð honum, að það hefði sínar aðferðir, og yrði hann einungis látinn vita, þegar ástæða þætti til. Áður hafði ákærði leitað til lögmanns hér á landi til að fá aðstoð við að ná forsjá dóttur sinnar og jafnframt fengið nokkrar upplýsingar um, hvernig væri háttað meðferð forsjármála hér á landi.

Frásögn ákærða um það, sem síðar gerðist, er í stuttu máli eftirfarandi: Í annarri viku janúar sl. sögðu forráðamenn CTU ákærða, að samningar hefðu tekist við Ernu Eyjólfsdóttur, en greindu ekki

nánar frá því, í hverju þeir væru fólgnir. Ákærði kom til Íslands að boði starfsmanna CTU 24. janúar sl. Gisti hann á Holiday Inn og var sagt að biða eftir fyrirmælum. Að morgni 27. janúar var honum tjáð, að tími væri kominn til að sækja dóttur sína, og var þá haldið að öðru hóteli, þar sem hann beið fyrir utan, uns dóttir hans var færð til hans. Ákærði hafði aldrei samband við Ernu Eyjólfsdóttur á þessum tíma.

Hér ber þess og að geta, að Frederick A. Pittmann hafði hinn 8. janúar sl. gefið ákærða umboð til að veita dóttur hans, Elizabeth, „fylgd og annast hana hvar sem er í heiminum“. Af framburði ákærða fyrir dómi 28. janúar sl. þykir og mega ráða, að ákærði hafi talið sig vera hér í umboði hans gagnvart dóttur hans, enda höfðu þeir báðir leitað aðstoðar CTU. Virðist umboðið hafa átt að þjóna því hlutverki að sanna réttan gæslumann barnsins, ef á reyndi.

Að því virtu, sem hér hefur verið rakið, verður að telja, að ákærða hafi verið ljóst af því, hvernig að undirbúningi og síðan framkvæmd mála var staðið að morgni 27. janúar sl., að ekki væri allt með felldu og að verið væri að flytja telpurnar á brott án vitundar og vilja móður þeirra og í bága við íslensk lög. Með þátttöku sinni í athæfi þessu hefur ákærði bakað sér refsíabyrgð. samkvæmt 193. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1940, að því er báðar telpurnar varðar, en einnig samkvæmt 1. mgr. 226. gr. sömu laga, að því er varðar eldri telpuna.

V.

Ákærði Donald Michael Feeney kom til Íslands 24. janúar sl. samkvæmt gögnum úr farþegaskrá. Með honum var eiginkona hans, en hún var ein þriggja starfsmanna CTU, sem unnu að undirbúningi brottflutnings telpnanna. Ákærði kom í Hótel Holt að morgni 27. janúar og átti þátt í að flytja telpurnar þaðan á brott. Sem fyrr segir, er ákærði stjórnarformaður, framkvæmdastjóri og aðaleigandi CTU, sem tekið hafði verk þetta að sér gegn greiðslu. Að þessu athuguðu verður að telja það fjarri lagi, að undirbúningur og framkvæmd brottflutnings telpnanna hafi verið án fullrar vitundar og vilja ákærða. Hefur hann því gerst sekur um atferli það, sem hann er ákærður fyrir, og varðar það við 193. gr. og 2. mgr., sbr. 1. mgr. 236. gr. almennra hegningarlaga.

Refsing ákærða James Brian Grayson þykir hæfilega ákveðin fangelsi 8 mánuði, en með skírskotun til raka héraðsdóms þykir rétt að fresta fullnustu 6 mánaða af refsingunni skilorðsbundið í 3 ár. Frá refsivist skal draga 18 daga gæsluvarðhaldsvist hans.

Refsing ákærða Donald Michael Feeney þykir hæfilega ákveðin í hinum áfrýjaða dómi. Til frádráttar refsingunni skal koma gæsluvarðhaldstími hans frá 29. janúar 1993.

Staðfest er ákvæði héraðsdóms um sakarkostnað.

Dæma ber ákærðu til greiðslu áfrýjunarkostnaðar sakarinnar, eins og nánar greinir í dómsorði. Þóknun dómtúlka skal þó greiða úr ríkissjóði.

D ó m s o r ð :

Ákærði James Brian Grayson sæti fangelsi 8 mánuði, en fresta skal fullnustu 6 mánaða af refsingunni, og skal hún falla niður að liðnum 3 árum frá uppkvaðningu dóms þessa, haldi ákærði almennt skilorð 57. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1940, sbr. 4. gr. laga nr. 22/1955. Til frádráttar refsingunni komi 18 daga gæsluvarðhaldsvist hans.

Ákærði Donald Michael Feeney sæti fangelsi 2 ár. Til frádráttar refsingunni komi gæsluvarðhaldsvist ákærða frá 29. janúar 1993.

Ákvæði héraðsdóms um sakarkostnað er staðfest.

Ákærðu greiði in solidum áfrýjunarkostnað sakarinnar, þar með talin saksóknarlaun í ríkissjóð, 100.000 krónur. Auk þess greiði ákærði James Brian Grayson skipuðum verjanda sínum, Óskari Magnússyni hæstaréttarlögmanni, 100.000 krónur í málsvarnarlaun og ákærði Donald Michael Feeney skipuðum verjanda sínum, Erni Clausen hæstaréttarlögmanni, 130.000 krónur í réttargæslu- og málsvarnarlaun.

Þóknun til dómtúlka greiðist úr ríkissjóði.

S é r a t k v æ ð i

**Gunnars M. Guðmundssonar hæstaréttardómara og
Stefáns Más Stefánssonar prófessors.**

Við erum samþykkir atkvæði meiri hluta dómara að öðru leyti en því, sem hér greinir:

Fram er komið, að í forræðismáli ákærða James Brian Grayson og Ernu Eyjólfsdóttur féll bráðabirgðaúrskurður 21. maí 1992, þar sem ákærða var falin forsjá dóttur þeirra. Endanlegur dómur gekk síðan í máli þessu 15. október 1992. Erna, sem áður hafði mætt í málinu, var ekki mætt við þessa lokameðferð, en í dóminum segir þó, að hún hafi verið boðuð til hennar með nægjanlegum fresti. Dómur þessi ber það með sér, að hann er byggður á vitnaskýrslum og öðrum sönnunargögnum. Í honum segir meðal annars, að sóknaraðili, Erna Grayson, hafi þjást af sálrænum truflunum, hafi reynt að vinna sjálfri sér mein og hafi hótad að vinna barninu mein. Kveðst ákærði hafa haft miklar áhyggjur af telpunni og meðferð Ernu á henni. Var niðurstaða dómsins sú, að Erna væri hvorki hæfur né réttur aðili til þess að fara með forsjá ósjálfráða barns þeirra hjóna. Var forsjá barnsins því fengin ákærða í hendur. Upplýst er í málinu, að eftir komu Ernu hingað til lands hafi hún farið í áfengismeðferð.

Með hliðsjón af þeim málavöxtum, sem raktir eru í dóminum hér að framan, og því, að ákærði var réttur forsjármaður barnsins Önnu að bandarískum lögum, teljum við refsingu ákærða hæfilega ákveðna þriggja mánaða fangelsi og að rétt sé að fresta fullnustu hennar, og falli hún niður að liðnum þremur árum frá uppkvaðningu dóms þessa, haldi ákærði almennt skilorð 57. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1940, sbr. 4. gr. 1. nr. 22/1955. Komi refsing til framkvæmda, skal draga frá henni þann tíma, sem ákærði sat í gæsluvarðhaldi, með sama hætti og greinir í dómi Hæstaréttar.

Dómur Héraðsdóms Reykjavíkur 2. mars 1993.

Ár 1993, þriðjudaginn 2. mars, er á dómþingi Héraðsdóms Reykjavíkur, sem háð er í Dómhúsinu við Lækjartorg af Hirti O. Aðalsteinssyni héraðsdómara, kveðinn upp dómur í málinu nr. S-84/1993: Ákærvaldið gegn James Brian Grayson og Donald Michael Feeney, sem tekið var til dóms 19. febrúar sl.

Málið er höfðað með ákæru ríkissaksóknara, dagsettri 10. febrúar sl., á hendur ákærðu, James Brian Grayson, fæddum 15. apríl 1959 í Flórída, og Donald Michael Feeney, fæddum 21. október 1953 í New York, báðum til heimilis í Bandaríkjunum, „fyrir sífskaparbrott og frelsissviptingu með því að hafa árla morguns miðvikudaginn 27. janúar 1993 í samvinnu við þrjá aðra menn numið telpurnar Elizabeth Jeanne Pittmann, kt. 230382-2049, og Anne Nicole Grayson, kt. 091187-2999, á brott með sér í heimildarleysi og með blekkingum frá Hótel Holti við Bergstaðastræti í Reykjavík, á meðan móðir þeirra, Erna Eyjólfsdóttir, kt. 130460-2089, svaf þar, og svipt hana með þessu móti umsjá þeirra, ekið með telpurnar til Keflavíkurflugvallar í því skyni að flytja þær báðar úr landi og koma þeim í varanlega umsjá feðra sinna, ákærða James Brians og annars Bandaríkjamanns, Fredericks A. Pittmann, sem höfðu fengið ákærða Donald Michael til að annast þennan verknað fyrir sig gegn greiðslu, og hafði hann ásamt samstarfsmönnum sínum um nokkurt skeið undirbúið brott nám telpnanna og hafði m.a. tekist með blekkingum og ósannindum að vinna traust ofangreindrar Ernu. Lögreglan stöðvaði för ákærðu á Keflavíkurflugvelli um kl. 7 í þann mund, er þeir hugðust hverfa af landi brott með Anne Nicole, en samverkamönnum þeirra tókst að komast úr landi með Elizabeth Jeanne til Lúxemborgar, þar sem lögregla hafði afskipti af þeim og sendi telpuna aftur til baka sama dag.

Telst þetta varða við 193. gr. og 226. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1940.

Þess er krafist, að ákærðu verði dæmdir til refsingar”.

Málavextir.

Miðvikudaginn 27. janúar sl. kl. 6.48 var óskað lögregluaðstoðar að Hótel Holti við Bergstaðastræti hér í borg. Lögreglumenn fóru á vettvang og höfðu þar tal af kæranda, Ernu Eyjólfsdóttur, kt. 130460-2089. Samkvæmt lögregluskýrslu var hún í mikilli geðshræingu og erfitt að skilja hana, en með aðstoð næturvarðar í hótelinu, Sveins Ólafssonar, tókst lögreglumönnum að átta sig á málavöxtum. Kvaðst kærandi hafa staðið í forræðisdeilu við bandaríska feður tveggja barna sinna, fyrrgreindra Elizabeth og Anne, og hefði hún tekið til bragðs að flytjast með börnin til Íslands frá Bandaríkjunum, er henni varð ljóst, að hún myndi tapa forræðismálinu þar. Kvað kærandi sig hafa grunað, að feðurnir myndu reyna að ná börnunum frá sér, og því kvaðst hún hafa haft nokkurn vara á sér. Skýrði kærandi svo frá, að fyrir nokkrum vikum hefði hún kynnst fólki, sem kvaðst vera að undirbúa töku á kvikmynd hér á landi með frægum leikurum, og kvaðst hún hafa þegið boð um að starfa fyrir hópinn, og samþykkti kærandi að búa á hóteli með börnin, meðan á undirbúningnum stæði. Hafi

hópurinn í vikunni á undan farið í stutta ferð til Sviss til frekari undirbúnings, og kvaðst kærandi hafa tekið eldri dóttur sína með sér, en skilið hina yngri eftir heima. Taldi kærandi það ástæðu þess, að ekki var látið til skarar skriða í þeirri ferð. Kvað kærandi, að sér hefði verið tjáð daginn áður, að undirbúningur væri á lokastigi, og af því tilefni hefði verið farið á veitingastað hér í borg um kvöldið. Kvað kærandi, að eftir að á hótelið var komið, hefði þau ræðst við og drukkið eitthvað af áfengi, og kvaðst kærandi muna síðast eftir sér, er kona úr hópnum lét hana hafa tvær töflur, er hún sagði góðar við timburmönnum. Kvaðst kærandi hafa vaknað um morguninn, og voru börnin þá horfin, en miði á borði, sem á stóð: ETTA. Taken the kids for something to eat. Lawrence X.” Kvaðst kærandi hafa fengið það staðfest hjá næturverði, að börnin hefðu farið með fólkinu, sem hafði tekið allan farangur og greitt reikninga.

Samkvæmt skýrslu ríkislögreglunnar á Keflavíkurflugveili hringdi Guðmundur Karl Jónsson, Engimýri 8, Garðabæ, á varðstofuna kl. 7.03 sama dag og tilkynnti, að tveimur dætrum stjúp dóttur sinnar hefði verið rænt af hóteli hér í borg, og væri hugsanlegt, að reynt yrði að koma þeim úr landi. Skömmu síðar hringdi lögreglan í Reykjavík og óskaði eftir því, að för fólksins yrði stöðvuð. Ákærðu voru handteknir í brottfararsal Flugstöðvar Leifs Eiríkssonar kl. 7.15, og var yngri stúlkan, Anne Nicole, í för með þeim. Eldri stúlkan, Elizabeth, var hins vegar komin um borð í Flugleiðavél, sem var á leið til Lúxemborgar.

Rannsóknarlögreglu ríkisins var tilkynnt um málið kl. 7.15, og var ákveðið að flytja ákærðu og barnið til höfuðstöðva RLR. Samkvæmt gögnum málsins hafði RLR samband við lögreglu yfirvöld í Lúxemborg, og var staðfest, að við komu þangað hefði eftirtaldir verið stöðvaðir: Judy Gale Feeney, f. 7. 12. 1955 í Bandaríkjunum, Lawrence Anthony Canavan, f. 21. 12. 1966 í Bretlandi, og Jacqueline Davis, f. 11. 10. 1958 í Bretlandi. Elizabeth Jeanne var í för með þessu fólki, og var hún send til Íslands samdægurs, en þremmingunum var sleppt úr haldi.

Umræddir þremmingar hafa ekki gefið sig fram við íslensk yfirvöld, en lögreglu yfirvöld í Lúxemborg yfirheyrðu fólkið á Findel-flugvelli í Lúxemborg. Lögð hefur verið fram í máli þessu skýrsla á þýsku, sem gerð var um þessar yfirheyrslur, og hefur hún verið þýdd á íslensku. Virðist hér vera um upplýsingaskýrslu að ræða, og hafa þeir, sem yfirheyrðir voru, ekki undirritað hana, svo að séð verði. Í skýrslunni er haft eftir barninu Elizabeth, að hún væri á leið til London ásamt kunningjum móður sinnar, sem væri að flytjast þangað vegna starfs, er hún hefði fengið þar. Hefði móðirin misst af flugvélinni og kæmi með næstu vél á eftir.

Í skýrslunni er síðan haft eftir Judy Feeney, að barnið hefði fengið rangar upplýsingar um ferðalagið. Væri málið þannig vaxið, að fara ætti með

barnið samkvæmt skipun föður þess og gegn vilja móður þess til Bandaríkjanna. Skýrði Judy Feeney síðan frá aðdraganda þess, að Pittmann og ákærði Grayson leituðu til sín og eiginmanns síns, ákærða Feeney, og fólu þeim að reyna að komast að dvalarstað barnanna á Íslandi. Hefði síðan 14 dögum áður tekist að hafa uppi á börnunum og móðurinni á Íslandi, og hefði þá verið hafist handa um að nema börnin tvö á brott. Er haft eftir frú Feeney, að haft hafi verið samband við Ernu og henni boðið þýðandastarf hjá kvikmyndafyrirtæki, og hafi Erna síðustu daga fyrir ránið flutt ásamt börnunum á Hótel Holt í Reykjavík. Skýrði frú Feeney frá því, að hópurinn hefði tekið eftir því, að barnið sætti harðræði af hálfu móður sinnar. Hefði ákærði Grayson ákveðið að koma til Reykjavíkur og taka þátt í ránsaðgerðinni, en Pittmann ekki getað komið, en hann hefði afhent ákærða Grayson umboð til að koma fram í sínu nafni. Í skýrslunni lýsir frú Feeney því, að börnin hafi verið vakin snemma morguns í laumi og farið með þau til flugvallarins, þar sem allur hópurinn hafi verið bókaður með Flugleiðaflugi til Lúxemborgar.

Í ofangreindri skýrslu er því síðan lýst, að Elizabeth hafi verið skýrt frá því, sem raunverulega gerðist, og hafi hún brugðist hin versta við. Þegar henni var sagt frá því, að frú Feeney segði móður hennar misþyrma henni og fara illa með hana, kvað hún þetta alls ekki satt. Þá er því lýst, að ofsahræðsla hafi nærri því gripið hana við þær fréttir að þurfa að fara til föður síns í Bandaríkjunum, og grátbændi hún yfirheyrendur að mega fara aftur til Íslands til móður sinnar sem fyrst.

Elizabeth var yfirheyrd hjá RLR að viðstöddum fulltrúa barnaverndarnefndar Reykjavíkur, og skýrði hún þá nánar frá atburðum, og var skýrsla hennar efnislega í samræmi við það, sem eftir henni var haft í skýrslunni frá Lúxemborg. Elizabeth kom ekki fyrir dóm.

Samkvæmt gögnum málsins er forsaga máls þessa eftirfarandi:

Erna Eyjólfsdóttir giftist Frederick A. Pittmann árið 1981 og eignaðist með honum dótturina Elizabeth 23. 3. 1982. Þau fengu lögskilnað 1986, og var Ernu falin umsjá barnsins. Hinn 25. október 1991 hóf Pittmann mála-rekstur í þeim tilgangi að öðlast einn forsjá Elizabeth Pittmann, og 28. október 1991 var kveðinn upp bráðabirgðaúrskurður í Oskaloosa-sýslu, þar sem lagt var bann við því, að Elizabeth færi úr lögsagnarumdæmi First Judicial Court í Flórídaráíki. Hinn 6. mars 1992 var lokameðferð forsjármálsins ákveðin 18. maí 1992, en 4. maí 1992 var Pittmann einum falin forsjá Elizabeth með dómsúrskurði, en ekki var mætt af hálfu Ernu.

Erna gekk í hjónaband með ákærða Grayson í desember árið 1987 og eignaðist með honum dótturina Anne Nicole 9. 11. 1987. Með bráðabirgðaúrskurði umdæmisdóms Santa Rosa-sýslu 10. október 1991 var lagt bann við því, að barnið færi frá Flórída. Með úrskurði sama dómstóls, upp

kveðnum 21. maí 1992, var ákærða Grayson einum falin forsjá stúlkunnar Anne Nicole og lokameðferð ákveðin 19. ágúst 1992. Hinn 15. október 1992 var þeim veittur lögskilnaður og ákærða Grayson falin forsjá stúlkunnar.

Hinn 2. maí 1992 fór Erna Eyjólfsdóttir til Íslands með dætur sínar og hefur síðan dvalist hér á landi. Hinn 7. maí 1992 barst dómsmálaráðuneytinu bréf frá stjúpfoður Ernu þess efnis, að henni yrði falin bráðabirgðaforsjá dætra sinna. Ekki var aðhafst frekar af hálfu ráðuneytisins, þar sem ljóst þótti, að ekki fengist samþykki feðranna til ráðuneytismeðferðar. Ákærði Grayson réð Óskar Magnússon hrl. í október 1992 til að fara með mál sitt hér á landi, og stóðu yfir viðræður milli Óskars og Jóns Þóroddssonar hdl. um málið, er atburðir þeir urðu, sem hér er fjallað um. Ekki er vitað til þess, að Frederick A. Pittmann hafi ráðið sér lögmann hér á landi sér til aðstoðar, en ákærði Grayson framvísaði skjali, undirrituðu af Pittmann, en samkvæmt skjali þessu er Brian Grayson veitt heimild til þess að fylgja og annast Elizabeth Jeanne Pittmann, f. 23. mars 1982, hvar sem er í heiminum.

Framburður ákærðu og vitna.

Ákærði James Brian skýrði svo frá fyrir dómi, að hann hefði kynnst Ernu Eyjólfsdóttur árið 1985, og kveður hann, að árið 1987 hafi hún orðið þunguð að dóttur þeirra, Anne Nicole, og kveðst hann eftir það hafa gifst henni af siðferðisástæðum. Ákærði kveður Ernu haldna geðrænum sjúkdómum, og komi hún mjög harkalega fram bæði gagnvart ákærða og börnunum. Kveður ákærði, að í júlí 1991 hafi þau ákveðið að slíta samvistir, og kveðst ákærði hafa tjáð henni, að hann ætlaði að sækja um forræði barnsins. Kveður ákærði, að Erna hafi beitt lygum og ofstopa til að vinna forræðismálið. Ákærði kveður Ernu hafa fengið forræði barnsins Anne Nicole til bráðabirgða í október 1991, og kveður ákærði, að frá þeim tíma fram að miðju ári 1992 hafi lögmenn Ernu ráðlagt henni að gefa börnin frá sér, þar eð ljóst væri, að hún myndi tapa forræðismálinu. Ákærði kveður þetta hafa leitt til þess, að Erna hafi yfirgefið heimili sitt 18. apríl 1992 og síðan farið úr landi með börnin. Kveður ákærði hana hafa gert þetta í trássi við ákvörðun dómstóls í Flórída.

Ákærði kveður, að á sambúðartíma þeirra Ernu hafi hún ekki tekið þau lyf á þann hátt, sem ætlast var til og lækna ráðlögðu henni, og kveður ákærði, að hún hafi misnotað bæði lyf og áfengi. Ákærði kveður Ernu tvívegis hafa reynt að svipta sig lífi, árið 1988 og 1991. Ákærði kveður Ernu hafa verið í umsjá geðlækna, og jafnframt hafi hún farið í áfengismeðferð og sótt fundi hjá AA-samtökunum. Þá kveður ákærði, að sálfræðingur hennar hafi lýst því við meðferð forræðismálsins, að hún væri hættuleg börnunum, ef hún tæki ekki lyf með réttum hætti.

Ákærði kveður, að reynt hafi verið að finna Ernu, og hafi verið hringt til móður hennar hér á landi, en hún hafi neitað allri samvinnu. Kveður ákærði, að ráðinn hafi verið einkaspæjari til að reyna að finna Ernu, en honum ekki tekist það. Kveður ákærði, að kannað hafi verið, hvort Erna hefði fengið vegabréf í Tallahassee, og þá var reynt að kanna hjá flugfélögum, hvort hún hefði flúið land. Kveður ákærði, að komið hafi í ljós, að hún hafi farið til Íslands. Ákærði segir, að nokkru áður en hún fór, hafi hún tjáð sér, að hann myndi aldrei sjá börnin, og myndi hún frekar drepa þau. Ákærði segir, að áður en Erna fór frá Bandaríkjunum og einnig eftir að hún kom til Íslands, hafi hún hvað eftir annað komið því til skila til sín og fjölskyldu sinnar, að þau myndu aldrei fá að sjá Anne aftur. Ákærði kveðst hafa haft samband við bandaríska utanríkisráðuneytið og reynt allt, sem hægt var, til að reyna að ná sambandi við börnin, og kveðst hann hafa haft samráð við föður Elizabeth, Frederick Pittmann. Ákærði kveður, að sér hafi fyrst verið leyft að tala við dóttur sína sjö vikum eftir, að Erna fór úr landi, og síðast kveðst ákærði hafa haft sambandi við hana 17. ágúst sl.

Ákærði kveðst hafa sett sig í samband við félagsmálastofnun Garðabæjar, og kveður ákærði Sigfús Johnsen hafa lýst áhyggjum sínum af málinu. Þá kveðst ákærði hafa ritað bréf áhrifamönnum hér á landi í þeim tilgangi að leita réttar síns.

Ákærði kveðst hafa fengið slæmar fréttir af Ernu frá Íslendingum í Flórída, og kveðst hann hafa frétt, að hún hafi átt erfitt með að finna sér fastan samastað, og jafnframt hafi hún aftur farið í áfengismeðferð. Þá hafi ákærða verið tjáð, að Erna væri óvinnufær vegna geðsjúkdóms og þvældist um og væri á einhvers konar gistiheimili eða athvarfi.

Ákærði kveðst 1. október sl. hafa fengið Óskar Magnússon hrl. til að gæta hagsmuna sinna hér á landi. Ákærði kveður sér hafa verið tjáð, að málið kynni að dragast á langinn, og kveðst hann hafa verið orðinn örvæntingarfullur. Ákærði kveðst hafa frétt af sjónvarpsþætti um CTU, sem er fyrirtæki, sem sérhæfir sig í að ná aftur börnum, sem flutt hafa verið ólöglega frá Bandaríkjunum. Ákærði kveður foreldra sína, Pittmann og sig sjálfan hafa sett sig í samband við forráðamenn fyrirtækisins og afhent þeim öll gögn um forræðismálið, svo að unnt væri að taka ákvörðun um það, hvort þeir tækju málið að sér. Ákærði kveðst hafa verið látinn vita eftir mánuð, að CTU myndi reyna á ná börnunum með samningum við Ernu. Ákærði kveður það hafa gert sér ljóst, að sér yrði sagt það, sem máli skipti, þegar þörf væri á. Ákærði kveður, að forráðamenn CTU hafi tjáð sér, að þeir myndu hafa samband við Ernu, og sagt, að þeir hefðu sínar aðferðir við það, og yrði ákærði einungis látinn vita, þegar ástæða þætti til.

Ákærði kveður, að forráðamenn CTU hafi í annarri viku janúarmánaðar tjáð sér, að þeir hefðu náð samningum við Ernu, en ekki sagt sér, í hverju þeir samningar væru fölgirnir.

Ákærði kveðst ekki hafa haft samband við Ernu til að staðreyna, hvort samningar hefðu komist á.

Ákærði kveður CTU-menn hafa tjáð sér 19. eða 20. janúar sl., að hann skyldi fara til Reykjavíkur og hitta þá þar, og kveðst ákærði hafa lent í Keflavík að morgni 25. janúar sl. Ákærði kveður fólk hafa tekið á móti sér og ekið sér á Hótel Holiday Inn, og hafi sér verið sagt að bíða eftir fyrir mælum.

Ákærði kveðst að morgni 27. janúar sl. hafa fengið þær fregnir, að tími væri kominn til að fara og sækja dóttur hans, og kveður hann, að haldið hafi verið að öðru hóteli hér í borg. Kveðst ákærði hafa beðið þar fyrir utan, og kveður ákærði, að dóttir sín hafi verið færð til sín, og hafi þau fallist í faðma. Farangur hafi síðan verið settur í bifreiðina og síðan haldið til flugvallarins, þar sem för þeirra var stöðvuð og þau handtekin, þrátt fyrir það að þau framvísuðu löglegum pappírnum.

Ákærði Donald Michael Feeney skýrði svo frá fyrir dómi, að hann væri öryggismálaráðgjafi og stjórnarformaður og framkvæmdastjóri fyrirtækis í Bandaríkjunum, sem nefnist Corporate Training Unlimited. Kveður ákærði starfsemi fyrirtækisins fólga í því að þjálfa lögreglumenn, öryggisverði og taka að sér sérverkefni. Ákærði kveður sérverkefnið m. a. fólgin í því að aðstoða við að ná til Bandaríkjanna fólki, sem hefur verið flutt þaðan ólöglega, og jafnframt að aðstoða í samningaumleitunum vegna gíslatöku.

Ákærði kveður, að fyrirtæki sitt hafi tekið að sér að finna börn Ernu Eyjólfsdóttur og aðstoða feður þeirra við að koma þeim aftur til Bandaríkjanna. Kveður ákærði, að feðurnir hafi sýnt þeim gögn vegna forræðismála, og jafnframt hafi þeim verið sýnt fram á, að forræði barnanna væri í þeirra höndum. Þá kveður ákærði skjólin hafa sýnt, að börnin þörfnuðust tafarlausrar aðstoðar, en ákærði telur börnin ekki hafa verið í hættu hér á landi, heldur hafi þeim verið hættu búin, meðan þau væru í umsjá móðurinnar.

Ákærði kveður, að lögfræðingar á sínum vegum hafi kannað íslensk lög, og jafnframt hafi verið athugað, hvort ráðlegt væri að ná börnunum með valdi hér á landi, en þeim hafi verið ráðlagt að gera það ekki. Kveður ákærði, að eftir könnun gagna hafi verið talið vænlegt til árangurs að semja við Ernu. Ákærði kveður, að eiginkona sín, Judy, hafi síðan tekið við stjórn aðgerða, og hafi hún farið til Íslands ásamt Jackie Davis, sem komið hafi frá London. Ákærði kveður Judy hafa tjáð sér, að hún hafi rætt við Ernu, en ákærði kveðst ekki frekar geta borið um það. Ákærði kveðst hafa verið á ferðalögum um þetta leyti, og kveðst hann hafa haft símasamband

við Judy, sem hafi tjáð sér, að samningar hefðu náðst í grundvallaratriðum. Skildist ákærða, að Erna hefði samþykkt að fara með börnin úr landi gegn greiðslu og afhenda þau feðrum sínum. Kveður ákærði, að rætt hafi verið um 5- 10 þúsund dollara í þessu sambandi upphaflega. Ákærði kveðst hafa tjáð Judy, að hann yrði í Sviss, og sé hugsanlegt, að þess vegna hafi verið ákveðið að fara með börnin þangað, og jafnframt hafi Judy fundist ráðlegt að fara frá Íslandi. Hafi Erna gert það ljóst, að hún vildi ekki, að foreldrar sínir vissu af þessum ráðagerðum sínum, og því hafi Judy tekið þessa ákvörðun, til þess að hún lenti ekki í vandræðum við yfirvöld hér á landi. Ákærði kveður Judy síðan hafa tjáð sér, að Erna væri á leiðinni til Zürich, en aðeins með eldri dótturina.

Ákærði kveðst hafa verið þrjá daga í Zürich, þegar hann fékk hringingu frá samstarfsfólki sínu og sér tjáð, að þau væru á leiðinni á hótelið. Ákærði kveðst hafa hitt Ernu fyrst í anddyri á hóteli hennar, og kveðst hann hafa heilsað henni og sagst heita Don. Kveður ákærði, að Erna hafi spurt um greiðslu fyrir afhendingu barnanna til feðra sinna, og kveður ákærði hana hafa reynt að fá hærri upphæð en upphaflega hafi verið nefnd við hana, og kveðst hann hafa beðið Judy að annast málið eftir það. Kveður ákærði þetta skýringuna á því, hvers vegna hann sagði lögreglu, að hann vissi ekki nákvæmlega, um hvaða upphæð var að ræða. Ákærði kveðst ekki hafa hitt Ernu eftir þetta, en kveðst hafa séð hana á flugstöðinni, eftir að hann hafði verið handtekinn.

Aðspurður, hvers vegna hann hafi komið til Íslands, segir ákærði, að sér hafi verið tjáð, að samningar hefðu náðst, og yrðu börnin afhent á Íslandi, og kveðst hann hafa ákveðið að slást í för með þeim. Kveðst ákærði hafa flogið til Íslands ásamt eiginkonu sinni daginn áður.

Ákærði kveður, að foreldrum sé ekki sagt mikið um gang aðgerða af þessu tagi, en meðákærði hafi fengið fyrirmæli um að koma til Íslands, og var honum vísað á ferðaskrifstofu í New York, sem afhenti honum farmiða. Meðákærði hafi síðan komið til landsins á mánudegi.

Ákærði kveður, að Erna og dætur hennar ásamt samverkamönnum sínum hafi síðan skráð sig til dvalar á Hótel Holti. Ákærði kveður Jackie hafa tjáð sér, að Erna væri reiðubúin að ljúka samningum og afhenda börnin.

Ákærði kveðst hafa heyrt af því frá Judy, að frétt hefði birst í dagblaði hér á landi um gerð kvikmyndar, og kveður hann Judy hafa tjáð sér, að hún myndi segja honum nánar frá því síðar. Ákærði kveðst enga hugmynd hafa haft um þessa kvikmyndagerðarsögu, fyrr en Judy hringdi til sín.

Ákærði kveðst að fyrirmælum Judy hafa séð um að panta farmiða til Lúxemborgar handa börnunum og samverkamönnum sínum. Ákærði kveðst hafa átt að vera við Hótel Holt ásamt meðákærða milli kl. 5 og

5.30 að morgni 27. janúar sl. Ákærði kveður þá hafa komið á tilsettum tíma. Kveðst ákærði hafa farið inn í hótelið, en meðákærði hafi beðið í bifreiðinni. Hafi fólkið verið að hluta til komið niður í anddyrið, og kveðst ákærði hafa gert upp reikninga fyrir öll herbergin. Hafi farangur verið settur í bifreiðarnar, og síðan hafi eldri dóttirin farið í bifreið með Judy og Jackie, en ákærði og meðákærði hafi ekið með dóttur meðákærða til Keflavíkurflugvallar. Ákærði keður Judy, Jackie og Elizabeth hafa komist í gegnum vegabréfaskoðun, en þar hafi ákærðu verið stöðvaðir ásamt yngri dóttur Ernu. Ákærði kveðst hafa sýnt skjöl, er sýndu, að meðákærði hefði forræði stúlkunnar, en stjúpfaðir Ernu hafi á þessum tíma hringt og séð til þess, að för þeirra yrði stöðvuð, þar sem hann taldi sig hafa skjöl, er sýndu fram á betri rétt en meðákærði, Grayson, hafði.

Ákærði kvað umræddan sjónvarpsþátt hafa verið viðtalsþátt, þar sem athygli var vakin á þeirri staðreynd, að 10 þúsund bandarískum börnum var haldið með ólöglegum hætti erlendis. Ákærði kvað fyrirtæki sitt aldrei hafa beitt ofbeldi í aðgerðum sínum, einungis hugkvæmni. Ákærði hélt, að tilgangur ferðarinnar til Sviss hefði verið sá, að afhenda átti börnin þar, og gæti meðákærði komið til Sviss frá New York með mjög skömmum fyrirvara.

Vitnið Erna Eyjólfsdóttir skýrði svo frá fyrir dómi, að hún hefði nokkrum sinnum talað við ákærða Grayson, eftir að vitnið kom til landsins, og kveður vitnið hann hafa boðið sér að koma aftur til Bandaríkjanna, og sagðist hann ekki myndu reyna að taka barnið af henni. Vitnið kveðst hafa leitað til lögfræðings hér á landi til að fá forræði dætra sinna, og kveður vitnið, að ákærði Grayson hafi leitað til Óskars Magnússonar, og skildist vitninu, að reynt hefði verið að leysa þessi mál.

Vitnið neitar því, að það hafi reynt að semja um afhendingu barnanna til fedra þeirra. Vitnið neitar því, að staðið hafi til, að það afhenti börnin gegn greiðslu.

Kveður vitnið, að skömmu eftir jól hafi hringt maður frá Austin, Texas, Bandaríkjunum, og kynnt sig sem verktaka, en vitnið kvaðst þá hafa verið statt í íbúð móðursystur sinnar að Framnesvegi. Kveður vitnið manninn hafa spurt um nöfn þeirra, sem þar byggju, og jafnframt, hver vitnið væri. Vitnið kveðst hafa gefið manninum þessar upplýsingar. Vitnið kveðst engin önnur símtöl hafa fengið frá Bandaríkjunum.

Vitnið kveður, að í annarri viku janúar hafi ensk kona komið til móður vitnisins að Engimýri 8, Garðabæ, og kynnt sig sem Jackie Davis. Kvaðst hún vera að starfa fyrir kvikmyndafyrirtæki og vildi fá að leigja framhlið hússins til töku kvikmyndar. Var jafnframt talað um, að heimsfrægir leikarar ættu að leika í þessari mynd. Vitnið kveður móður sína hafa sagt konunni frá vitninu, og konan hafi jafnframt lýst högum sínum, og hafi

hún sagst vera fráskilin með eina dóttur. Vitnið kveður, að móðir þess hafi daginn eftir fengið boð um að koma í mat á Hótel Sögu, þar sem henni var boðið og fjölskyldu hennar. Vitnið kveðst hafa farið í matarboðið ásamt móður sinni og tveimur bræðrum, og kveðst vitnið þá í fyrsta sinn hafa séð umrædda konu. Vitnið kveðst ekki hafa haft samband við hana áður, hvorki í síma né á annan hátt. Vitnið kveður sig í fyrstu hafa grunað, að ekki væri allt með felldu, og kveður, að reynt hafi verið að fá sögu konunnar staðfesta, en staðfesting ekki fengist. Vitnið kveður, að konan hafi verið mjög sannfærandi, og kveðst vitnið hafa trúað henni.

Vitnið kveðst að fyrra bragði hafa boðið konunni aðstoð sína til að finna heppilega tökustaði hér á landi. Vitnið kveður, að Jackie hafi verið ein fyrst í stað, tvo til þrjá fyrstu dagana, en þá kveðst vitnið hafa hitt Lawrence, sem kynnti sig sem yfirlífvörð leikarans Stallone. Að sögn vitnisins átti hlutverk þess að vera að kanna aðstæður hér á landi. Þá kveður vitnið, að Jón, bróðir vitnisins, hafi aðstoðað Lawrence.

Vitnið kveðst hafa verið með Jackie á daginn, og kveður vitnið Jackie hafa boðið sér greiðslu fyrir aðstoðina. Vitnið kveðst hafa tjáð henni, að hún ætlaðist ekki til þess að fá greiðslu. Vitnið kveður Jackie hafa ætlað að borga sér 400 dollara á viku, og þá hafi hún boðið Jóni 300 dollara á viku.

Vitnið kveður Jackie hafa talað um að fara í frí til Sviss í tvo daga og til London í þrjá daga, og kveður vitnið hana hafa boðið sér og börnunum utan. Vitnið kveður viðbrögð sín hafa verið þau, að það talaði við móður sína, sem ráðlagði vitninu að fara ekki til útlanda með börnin. Vitnið tók þá ákvörðun að taka eldri dótturina með sér, og kvaðst vitnið hún öruggari með því móti. Vitnið kveður, að í ferðinni hafi verið auk vitnisins og dóttur sinnar þau Jackie og Lawrence.

Vitnið kveður, að í anddyri hótels í Sviss hafi þau hitt ákærða Feeney, og kveður vitnið, að Jackie hafi kynnt hann fyrir sér sem Mario Cassar, sem að þeirra sögn er frægur leikstjóri. Vitnið kveðst hafa rætt við manninn, sem hafi sagst heita Mario, og hafi verið talað um að fara í veislu um kvöldið, þar sem frægir leikarar myndu verða.

Vitnið kveður ekkert hafa verið rætt um afhendingu barnanna í þessari ferð, og forræðismál hafi ekkert borið á góma.

Vitnið kveðst hafa hitt Judy í Sviss, og kveður vitnið hana hafa sagt, að hún hétu June. Virtist vitninu hún ýmist kölluð June eða Judy. Vitnið kveður síðan hafa verið haldið til Íslands. Þar hafi áðurnefnd June tekið á móti þeim, og hafi verið ekið á Hótel Sögu, en þar hafi ekki verið hægt að dveljast að sögn June, þar sem þar væru blaðamenn. Var þá haldið á Hótel Holt, enda hafði verið ákveðið í Sviss, að vitnið dveldist á hóteli með hópnum ásamt börnum sínum. Vitnið kveðst hafa samþykkt þetta, enda

hafi Jackie talið þetta fyrirkomulag þægilegra á allan hátt. Vitnið kveður þau hafa dvalist þrjár nætur á hótelinu.

Vitnið kveður, að kvöldið áður en atburðirnir gerðust, hafi verið farið út að borða, og kveðst vitnið hafa farið með Jackie og Lawrence á veitingastað hér í borg, en June gætt barnanna á hótelinu. Kveður vitnið Jackie hafa talað um, að byrjað yrði af fullum krafti að vinna að kvikmyndinni eftir hádegi daginn eftir, og því væri allt í lagi að sofa út. Vitnið kveðst hafa neytt áfengis og kveðst hafa verið undir áhrifum, en ekki drukkin. Hafi þau síðan komið á hótelið, en vitnið veit ekki, hvað klukkan var. Vitnið kveðst hafa á leiðinni talað um það við Jackie, að vitnið væri með höfuðverk, og kveður vitnið, að Jackie hafi, eftir að á hótélherbergið var komið, látið vitnið hafa tvær töflur, sem hún hafi talað um, að hún tæki oft sjálf og væri óbrigðult ráð við timburmönnum.

Vitnið kveðst hafa gáð að börnunum og kveðst hafa séð, að þau voru sofandi.

Vitnið kveðst síðan ekki vita af sér, fyrr en það vaknaði morguninn eftir kl. hálfsex, að því er vitnið taldi, en sér hafi verið sagt síðar, að klukkan hafi verið hálfsjö. Vitnið kveðst hafa verið ein í herberginu, þegar það vaknaði, og kveðst strax hafa farið í herbergi stúlkanna og þá séð, að þær voru farnar. Jafnframt hafi fólkið verið horfið. Vitnið kveðst hafa hringt í stjúpa sinn og beðið um aðstoð hans við að stöðva börnin. Þá kveðst vitnið hafa hringt til lögreglunnar.

Vitnið kveður, að eftir að lögfræðingar hófu samningaviðræður, hafi það verið til viðræðu um samkomulag á þeim grundvelli, að vitnið hefði börnin og feðurnir nyttu umgengnisréttar við þau, en vitnið kveðst ekki hafa viljað senda börnin af landi brott. Vitnið kveður störf þess í þágu kvikmyndafólksins hafa verið í því fólgin m. a., aka hafi átt að Gullfossi, en þau þurftu að snúa við vegna ófærðar. Vitnið kveður, að þessa daga hafi veður verið vont og því lítið gert nema talað. Vitnið kveðst hafa séð faxsendingar frá Carolco-kvikmyndafyrirtækinu, og kveðst vitnið hafa aðstoðað með þýðingar. Vitnið kveðst hafa hitt Jackie á hverjum degi, og hafi vitninu verið boðið í mat nokkrum sinnum.

Vitnið Rannveig Björnsdóttir, kt. 210242-3849, móðir Ernu Eyjólfssdóttur, skýrði svo frá fyrir dómi, að 12. janúar sl. hefði ensk kona, sem kynnti sig sem Jackie Davis, knúið dyra hjá sér og spurst fyrir um, hver ætti umráðarétt yfir tünnum gegnt húsi vitnisins. Vitnið kveðst hafa tjáð konunni að snúa sér til bæjaryfirvalda, og kveður vitnið, að konan hafi sagt, að hún væri frá kvikmyndafyrirtæki og væri að kanna aðstæður hér á landi vegna töku kvikmyndar, sem m. a. Sylvester Stallone ætti að leika í. Vitnið kveðst hafa boðið konunni inn fyrir, og kveður vitnið hana hafa borið sig illa, sagst vera einmana og eiga tíu ára dóttur í Englandi. Vitnið

kveður konuna hafa spurt um börn vitnisins, og hafi hún talað um að bjóða fjölskyldu vitnisins í mat. Kveður vitnið, að konan hafi viljað fá sig í vinnu, en vitnið kveðst hafa tjáð henni, að það væri ekki hægt. Konan hafi þá spurt son vitnisins, Björn Þór, sem staddur var þarna, hvort hann gæti unnið fyrir sig, en hann hafi bent á vin sinn. Myndin hafi átt að heita Vikingarnir, og skýrði konan nokkuð nákvæmlega frá því, um hvað myndin átti að fjalla. Vitnið kveður konuna hafa boðið sér og fjölskyldu sinni í mat kvöldið eftir, og kveðst vitnið hafa grunað ýmislegt, en þótt það frekar langsótt. Kveðst vitnið hafa grunað, að verið væri að reyna að ná börnum Ernu frá henni.

Vitnið kveðst ásamt dóttur sinni, Ernu, og sonum sínum, Jóni og Birni Þór, hafa þegið matarboð konunnar að Hótel Sögu kvöldið eftir. Vitnið kveður, að þau hafi ákveðið að leggja spilin á borðið fyrir konuna og sagt henni frá ótta sínum um, að reynt yrði að ræna börnum Ernu. Vitnið kveður viðbrögð konunnar hafa verið mjög trúverðug, og kvaðst hún aldrei myndu ræna barni, enda vissi hún, hvað það væri að vera móðir. Vitnið kveðst ekki hafa hitt konuna eftir þetta.

Vitnið kveður Ernu hafa farið að starfa fyrir fólkið, og hafi henni verið boðin vel launuð atvinna. Vitnið kveður, að Erna hafi farið til Sviss með kvikmyndafólkinu, og tók hún eldri stúlkuna með sér, vegna þess að þau höfðu enn grunsemdir um fyrirætlanir fólksins. Kveður vitnið það hafa verið sameiginlega ákvörðun vitnisins og Ernu að skilja yngri stúlkuna eftir, og fannst Ernu það skynsamlegt.

Vitnið kveður Ernu, dóttur sína, hafa sagt sér frá því, að hún ætlaði að dveljast á hóteli með dætrum sínum, og kveðst vitnið hafa gert athugasemdir við það, en vitnið kveðst á því tímamarki hafa verið orðið grunlaust.

Vitnið kveður, að morguninn 27. janúar sl. um kl. 6.30 hafi Erna hringt til vitnisins og verið hljóðandi og sagt, að stúlkurnar væru horfnar. Vitnið kveðst ekki hafa efast um, að Erna segði satt. Vitnið kveður eiginn sinn þá hafa hringt á Keflavíkurflugvöll og talað við yfirvöld þar, og hafi hann fengið því framgengt, að för ákærðu og yngri stúlkunnar var stöðvuð.

Vitnið kveðst alveg visst um það, að dóttir þess hitti Jackie í fyrsta sinn í umræddu matarboði á Hótel Sögu.

Vitnið kveðst hafa lifað í stöðugum ótta, frá því að Erna kom heim í fyrra, og hafi það verið vegna þess, hversu hatrömm forræðisdeilan var.

Vitnið Guðmundur Karl Jónsson, kt. 201140-3319, stjúpaðir Ernu Eyjólfsdóttur, skýrði svo frá fyrir dómi, að hann hefði aldrei hitt fólk það, sem sagðist vinna að kvikmyndagerð hér á landi. Kveðst vitnið hafa verið að koma úr vinnu sinni 12. janúar sl., en þá var nýfarin frá heimili hans kona, sem eiginkona vitnisins sagði, að leitað hefði eftir aðstoð vegna töku kvikmyndar. Kveður vitnið, að daginn eftir hafi komið blómvöndur og

bréf, þar sem boðið var til matar á Hótel Sögu. Vitnið kveðst ekki hafa farið. Vitnið kveðst kannast við, að rætt hafi verið um fyrirhugaða ferð Ernu til Sviss. Kveður vitnið það hafa verið sameiginlega ákvörðun vitnisins, Ernu og móður hennar að skilja yngri dótturina eftir heima.

Vitnið kveður, að Erna hafi hringt á heimili vitnisins um kl. 6.30 að morgni 27. janúar sl., og hafi hún sagt, að búið væri að ræna börnunum. Vitnið segir Ernu hafa verið mjög æsta. Kveðst vitnið strax hafa trúað henni og því hringt í Útlendingaefstirlitið, lögregluna í Reykjavík og síðan í lögregluna á Keflavíkurflugvelli. Vitnið kveðst áður, sennilega í maí í fyrra, hafa skilið eftir myndir af dætrum Ernu hjá Gottskálk Ólafssyni, deildarstjóra í tollgæslunni á Keflavíkurflugvelli, þar sem óttast var, að tilraun yrði gerð til að ræna börnunum úr landi.

Vitnið kveðst, eftir að Erna kom til landsins í maí, hafa ritað dómsmálaráðuneytinu bréf í þeim tilgangi að leita eftir bráðabirgðaforræði fyrir börnin Ernu til handa. Vitnið kveðst ekki hafa fengið skriflegt svar, en sér hafi verið tjáð símleiðis, að þar sem ný barnalög og réttarfarslög væru að taka gildi, væri erindinu hafnað.

Vitnið kveður, að engar athugasemdir hafi verið gerðar af hálfu barnaverndaryfirvalda um aðbúnað barnanna.

Vitnið kveðst hafa talað við Birgi, sem er yfirmaður vaktarinnar á Keflavíkurflugvelli, og hafi hann gefið sér samband við Jón Pétur. Vitnið kveðst síðan hafa fengið símtal frá Keflavík, og kveðst vitnið hafa talað við Arelíus og jafnframt við ákærða, Grayson. Kveðst vitnið hafa tjáð ákærða, að dómsúrskurður sá, er ákærði hefði í höndunum, gildi ekki hér á landi. Vitnið kannast ekki við að hafa sagt tollvörðum, að það hefði undir höndum skjöl, er gengju frammar gögnum þeim, er ákærði hefði.

Vitnið Björn Þór Guðmundsson, kt. 250872-5349, hálfbróðir Ernu Eyjólfsdóttur, skýrði svo frá fyrir dómi, að Jackie Davis hefði komið heim til vitnisins 12 janúar sl. og rætt við vitnið og móður þess. Hefði hún spurt um lóð fyrir framan húsið og sagt, að taka ætti kvikmynd hér á landi með heimsfrægum leikurum. Þau hefðu boðið konunni inn og hún þá skýrt nánar frá fyrirætlunum sínum. Konan hefði síðan boðið fjölskyldunni í mat á Hótel Sögu, en þau hefðu verið full grunsemda og í fyrstu ekki ætlað að fara, en síðan tekið þá ákvörðun að þiggja matarboðið. Vitnið kveður, að konan hafi þarna talað um hagi sína og fyrirhugaða kvikmyndagerð. Þá hafi áður verið búið að ákveða að ræða forræðismál Ernu við konuna, en viðbrögð konunnar við því hafi verið vægast sagt sannfærandi, og hafi hún eytt grunsemdum þeirra.

Vitnið kveðst ekki hafa haft frekari afskipti af fólki þessu, en kveðst þó einu sinni hafa sótt systur sína að Hótel Sögu, þar sem það sá Lawrence tilskýndar. Vitnið kveðst hafa frétt af fyrirhugaðri ferð Ernu og fólksins

til Sviss. Vitnið kveðst ekki hafa rætt um þessa ferð við Ernu, en kveðst hafa beðið móður sína að skila því til hennar, að hún skyldi ekki fara með börnin.

Vitnið Jón Örn Guðmundsson, kt. 200468-4659, hálfbróðir Ernu Eyjólfssdóttur, skýrði svo frá fyrir dómi, að sér hefði verið sagt frá heimsókn Jackie Davis til móður vitnisins og bróður, og hefði hún rætt um fyrirhugaða kvikmyndagerð hér á landi. Vitnið kveðst hafa þegið matarboð þessarar konu á Hótel Sögu, og þar hafi konan lýst fyrirhugaðri kvikmyndagerð með heimsfrægum leikurum. Hafi konan leitað eftir aðstoð Ernu, og jafnframt kveðst vitnið hafa boðið fram aðstoð sína. Kveður vitnið, að í þessu matarboði hafi Erna sagt við konuna, að hún héldi, að hún væri komin til að ræna börnum sínum, en svör konunnar hefðu verið slík, að þau hefðu sannfærst um, að hún væri að segja satt, en þó kveður vitnið, að efasemdir hafi alltaf verið. Vitnið kveðst hafa ráðið sig til vinnu hjá þessu fólki, og hafi það átt að aka því um og kynna því kvikmyndastaði. Kveður vitnið, að í upphafi hafi verið talað um, að vitnið fengi 300 dollara fyrir fjögurra daga vinnu, en vitnið kveðst hafa fengið 12 þúsund krónur greiddar. Vitnið kveðst nokkru síðar hafa hitt mann að nafni Lawrence, sem kynnti sig sem lífvörð og umsjónarmann um öryggisgæslu.

Vitnið kveðst hafa vitað af fyrirhugaðri ferð Ernu til Sviss, og kveðst vitnið vita til þess, að móðir þeirra tók ekki annað í mál en annað barnið yrði skilið eftir heima. Vitnið kveður Ernu engar athugasemdir hafa gert við það.

Vitnið Sveinn Ólafsson, kt. 040563-5639, skýrði svo frá fyrir dómi, að það starfaði sem næturvörður á Hótel Holti, og kvaðst vinna aðra hverja viku á næturvakt, sem byrji kl. tólf á miðnætti og standi til kl. átta að morgni. Kveður vitnið, að mánudagskvöldið 25. janúar sl. hafi sér verið tjáð, að komið hefðu gestir, þrír fullorðnir og tvö börn, sem væru með fjögur herbergi, og væru börnin og móðirin í samliggjandi herbergjum og kona að nafni Jackie og maður að nefni Canavan væru í samliggjandi herbergjum andspænis hinum. Þá kveðst vitnið sama kvöld hafa séð konu, er kallaði sig Judy, en hún átti í erfiðleikum með bíl á bílastæði fyrir utan hótelið. Vitnið kveður, að Judy hafi ekki verið gestur á hótelinu. Vitnið kveðst ekki hafa heyrt talað um, að fólkíð væri viðriðið kvikmyndagerð. Vitnið kveður, að aðfaranótt 27. janúar sl. hafi Canavan, Jackie og Erna komið að hótelinu milli kl. 1 og 1.30, og virtust þau hafa verið að skemmta sér, en vitnið vissi ekki, hvaðan þau voru að koma. Vitnið kveður, að sér hafi áður verið tjáð, að börnin væru ein uppi á herbergi sínu, en vitnið kveðst ekki hafa kannað það. Vitnið kveður, að fólkíð hafi verið kátt, og virtist vitninu Erna áberandi ölvuð, en hún stóð þó í fætturna. Hafi þau farið beint upp á herbergi, og kveðst vitnið hafa heyrt Ernu hlæja, en kl. 2.30

telur vitnið, að fólkið hafi farið að sofa, enda heyrði vitnið engan umgang eftir það. Kveður vitnið, að kl. 4.55 hafi Lawrence komið niður og beðið um, að hótelið yrði haft opið, vegna þess að fólkið væri að fara. Vitnið kveðst hafa spurt hann, hvort börnin væru að fara, og fannst vitninu hann játa því. Vitnið kveðst hafa lagað hressingu handa börnunum og fullorðna fólkinu og kveður fólkið hafa tjáð sér, að það yrði á tveimur bílum. Kl. 5.00 hafi komið rúta frá Kynnisferðum, sem sótti gesti af hótelinu, og rétt eftir það kveðst vitnið hafa séð Jackie, Canavan og þrjá aðra, og var fólkið að bera niður farangur. Kveður vitnið, að auk Jackie og Canavan hafi Judy og Donald Feeney verið komin í anddyrið og auk þess karlmaður, sem vitnið heldur, að hafi verið Grayson, en kveðst ekki geta fullyrt það. Vitnið kveður Donald Feeney hafa beðið sig að taka saman reikningana, og kveðst vitnið hafa séð, að Jackie leiddi eldri dótturina út, og virtist vitninu einhver karlmaður halda um öxl stúlkunnar. Vitnið kveðst hafa tekið saman reikninga og rætt við Donald Feeney, sem vitninu virtist rólegur, og virtist vitninu brottför fólksins í alla staði eðlileg. Kveður vitnið, að Donald hafi greitt með greiðslukortanótu, sem Judy Feeney hafi undirritað. Vitnið kveðst hafa talað um það við Donald, að lyklum hefði ekki verið skilað, en hann þá sagt, að þau kæmu aftur seinna þennan dag, því að hluti af hópnum væri enn sofandi uppi á herbergi. Vitnið kveður fólkið síðan hafa farið kl. 5.20.

Kveður vitnið, að kl. 6.30 hafi Erna komið niður og beðið um, að herbergi stúlnanna yrði opnað, því að hún væri ekki með lykil. Kveður vitnið, að Erna hafi verið alklaedd, syfjuð, en virst eðlileg. Vitnið kveðst þá hafa opnað herbergið og Erna litið inn og spurt, hvar fólkið væri. Vitnið tjáði Ernu, að það væri farið, og hefði Erna þá farið aftur inn í herbergi sitt og komið síðan niður í anddyri og spurt aftur, hvort fólkið væri farið. Þá spurði Erna, hvort börnin hefðu farið með fólkinu, og kveðst vitnið hafa játað því. Virtist vitninu þá renna upp fyrir henni ljós, og sagði hún: „Börnunum mínum hefur verið rænt, þú verður að hjálpa mér.“ Vitnið kveður, að Erna hafi fengið áfall, þegar það rann upp fyrir henni, að börnin væru farin. Hafi Erna beðið um að fá að fara inn í herbergi Davis og Canavans, og kveðst vitnið hafa sýnt henni inn í herbergin. Erna hafi þá farið á eftir vitninu niður og beðið um hjálp, og kveðst vitnið hafa sagt henni að hringja í lögreglu. Erna hafi þó hringt fyrst til móður sinnar og sagt: „Börnunum hefur verið rænt, þú verður að hjálpa mér.“ Þá kveður vitnið, að Erna hafi í sama símtali talað við Guðmund, og fannst vitninu viðbrögð þeirra vera þannig, að þau tryðu henni ekki. Vitnið kveðst sjálft hafa verið á báðum áttum um það, hvort það ætti að trúa Ernu. Kveður vitnið Ernu hafa talað um, að hugsanlegt væri, að fólkið færi úr landi með einkapotu, og hafi hún viljað hringja í flugumferðarstjórn til

þess að stöðva för þess. Kveður vitnið, að Erna hafi ekki viljað hringja í lögreglu, vegna þess að hún vildi ekki, að þetta fréttist, og kveður vitnið Ernu hafa sagt sér, að það mætti ekki segja þetta við nokkurn mann. Vitnið kveður Ernu ekki hafa hugsað skýrt, og kveðst vitnið hafa reynt að fá hana til að tala við lögreglu. Hafi Erna hringt til vinkonu sinnar og vitnið hringt á Hótel Esju að beiðni Ernu, en fólkið ekki verið þar. Erna hafi einnig hringt á Hótel Loftleiðir. Vitnið kveðst hafa vitað um flug frá Keflavíkurflugvelli kl. 7.35, og kveðst vitnið hafa ítrekað við Ernu milli kl. 6.40 og 6.45 að hringja til lögreglu.

Kveður vitnið, að um það bil kl. 6.50 hafi Erna hringt í lögreglu úr herbergi nr. 216, og kveður vitnið, að hún hafi þá verið gjörsamlega niðurbrotin, og var vitnið þá farið að trúa henni. Talaði hún móðursýkislega í símann, hristist og skalf, og hélt vitnið um hönd hennar og þurfti að segja henni, hvað hún ætti að segja. Vitnið kveðst, eftir að símtalinu var lokið, sjálft hafa hringt til lögreglu og staðfest sögu hennar. Kveður vitnið, að tveimur mínútum síðar hafi tveir lögreglumenn komið, og kl. 7.05 hafi þeir farið upp á herbergi með Ernu og fylgt henni út kl. 7.25. Kveður vitnið Ernu hafa sagt, þegar hún fór út, að vitnið mætti ekki segja þetta við nokkurn mann.

Vitnið kveður enga venju í gildi á Hótel Holti um það, hvenær fólk á að gera upp reikninga, þegar brottför er áætluð snemma morguns. Vitnið kveður fólki treyst fyrir uppgjöri vegna úttekta af svokölluðum „minibar“. Vitnið kveður, að umræddur hópur hafi verið skráður til brottfarar 27. janúar.

Vitnið kveðst nokkuð vissu um, að það hafi talið fimm fullorðna í anddyrinu, enda man það eftir því að hafa tekið til kaffi handa fimm. Vitnið telur þó hugsanlegt, að um mistalningu sé að ræða, og hafi vitnið hugsanlega tvítalið Donald Feeney.

Vitnið kveðst ekki vissu um, hvort Grayson var í anddyrinu, en kveðst við yfirheyrslur hjá lögreglu hafa dregið þá ályktun, að svo væri.

Vitnið Gunnar Sigurður Ingólfur Sigurðsson lögregluvarðstjóri, kt. 230652-3339, skýrði svo frá fyrir dómi, að það hefði fengið boð um að fara á Hótel Holt umræddan dag vegna tilkynningar um barnsrán. Vitnið kveðst hafa farið á vettvang og talað þar við konu og næturvörð á hótelinu, og hafi sér verið tjáð, að tveimur börnum hafi hugsanlega verið rænt, og væru þeu sennilega á leið út úr landinu. Vitnið kveðst hafa haft samband við yfirmann hjá fjarskiptum, og hafi vitninu þá verið tjáð, að fósturfaðir konunnar væri búinn að hafa samband við Keflavíkurflugvöll í þeim tilgangi að stöðva för fólksins. Vitnið kveðst síðan hafa farið með konuna suður til Keflavíkur, og hafi þá komið í ljós, að annað barnið var á leið til útlanda, en hitt barnið var á lögreglustöðinni ásamt föður sínum og

öðrum manni. Vitnið kveðst þá hafa haft samband við RLR, og í samráði við hana hafi konan verið flutt í höfuðstöðvar RLR.

Vitnið ber, að konan hafi verið mjög æst, hún hafi haft litla stjórn á sér, framburður ruglingslegur og hugsun hennar ekki mjög skýr. Vitnið kveðst hafa fengið meiri upplýsingar frá næturverðinum en konunni. Vitnið fann ekki mikla áfengislykt af henni, en hún tjáði vitninu á leiðinni til Keflavíkur, að hún hefði neytt áfengis kvöldið áður. Þá kvaðst konan halda, að sér hefði verið gefið svefnlyf; kvað hún konu nokkra hafa gefið sér tvær töflur, sem hefðu átt að verka á timburmenn.

Vitnið kveðst ekki geta fullyrt, hvort það skýrði rannsóknarlögreglu-mönnum, þegar vitnið kom með konuna til þeirra, frá þeirri sögu hennar, að henni hefði verið gefið svefnlyf, en vitnið þorir nokkurn veginn að full-yrða, að þeim hafi verið tjáð þetta áður í símtali frá Keflavík.

— — —

Vitnið Smári Sigurðsson, lögreglufulltrúi hjá RLR, kt. 181147-7419, kom fyrir dóm, og var borin undir vitnið fullyrðing í skýrslu, sem barst frá Lúxemborg og hljóðar svo í íslenskri þýðingu:

„Þar fyrir utan var okkur lofað af íslenskum rannsóknaraðilum, að þeir myndu senda okkur staðfestingu varðandi forræðisrétt móðurinnar með faxi.“

Vitnið kveður þetta orðalag rangt. Vitnið kveðst hafa lofað að senda gögn um það, að barnið tilheyrði móður sinni á Íslandi.

Þá var borin undir vitnið eftirfarandi fullyrðing í skýrslunni:

„Opinbera staðfestingu á því, að hún fari með forræði barna sinna á Íslandi, var ekki hægt að leggja fram.“

Vitnið kveður þetta rétt.

Vitnið Óskar Þór Sigurðsson rannsóknarlögreglumaður, kt. 020948-7879, kom fyrir dóm og staðfesti, að það hefði unnið að málinu með þeim hætti, er greinir í undirskjalaskrá VI, skjal 1, bls. 16-30, en þar er um að ræða yfirheyrslur yfir barninu Elizabeth.

Vitnið Gottskálk Ólafsson, deildarstjóri við tollgæsluna, Keflavíkur-flugvelli, kt. 041242-7369, skýrði svo frá fyrir dómi, að það hefði gefið munnleg fyrirmæli um að hafa eftirlit með því, ef fara ætti með umræddar stúlkur úr landi, og hafa samband við Guðmund Karl Jónsson lögfræðing, ef slíkt stæði til. Vitnið kveðst hafa gefið þessi fyrirmæli til tollfulltrúa í vegabréfaskoðun. Vitnið kveður þessi fyrirmæli hafa verið afturkölluð 8. janúar sl. eftir samráð við Guðmund Karl, sem taldi málið þá í þeim far-vegi, að ekki væri ástæða til að ætla, að stúlkurnar yrðu fluttar úr landi.

Vitnið kveður, að fært hafi verið í dagbók, að farbanni hefði verið aflétt, og þá hafi jafnframt verið fjarlægðar myndir og önnur gögn um málið.

Vitnið kveður, að upphaflega hafi þetta svokallaða farbann verið fært í dagbók, þegar það var lagt á, en það hafi ekki verið kallað því nafni í dagbókarfærslum.

— — —

Niðurstöður.

Ákærðu í máli þessu hafa lýst yfir, að þeir hafi verið í fullum rétti, er þeir fluttu dætur Ernu Eyjólfsdóttur frá Hótel Holti í Reykjavík til Keflavíkurflugvallar í því skyni að koma þeim í varanlega umsjá feðra sinna í Bandaríkjunum. Hafa þeir borið, að þeir hafi ekki vitað annað en Erna hafi samið við samverkamenn þeirra um afhendingu barnanna gegn greiðslu. Þá hafa ákærðu talið, að úrskurður bandaríks dómstóls um forræði feðranna og grunur þeirra um slæman aðbúnað barnanna hjá móður sinni hér á landi veitti þeim fullan rétt til þeirrar ráðstöfunar barnanna, er hér hefur verið lýst.

Erna Eyjólfsdóttir, móðir barnanna, hefur kannast við að hafa farið frá Bandaríkjunum í maí á síðasta ári með dætur sínar, meðan á málaferlum stóð vegna forræðis barnanna, og brotið þannig gegn fyrirmælum dómstóla þar í landi. Erna hefur frá upphafi staðfastlega neitað, að til greina hafi komið að afhenda börnin feðrum sínum, hvorki gegn greiðslu né á annan hátt. Hefur hún borið samverkamenn ákærða Feeneys þeim sökum, að þeir hafi beitt blekkingum í því skyni að vinna traust hennar með sögum um kvikmyndagerð hér á landi. Hefur fjölskylda Ernu staðfest, að sögu þessari um kvikmyndagerð hafi verið haldið að sér.

Þegar lítið er til þess, að Erna ferðast til Sviss með umræddu fólki og tekur einungis aðra dóttur sína með sér vegna óljóss grunar um, að taka eigi börn hennar frá henni, þess, að skilin eru eftir þau skilaboð til Ernu um morguninn að Hótel Holti, að Lawrence hafi farið með börnin til að gefa þeim að borða, og viðbragða Ernu, er hún uppgötvaði, að börn hennar voru horfin af hótélherberginu, og þá höfð hliðsjón af framburði vitna um geðshræringu hennar, verður að telja fráleitt, að Erna hafi verið með í ráðum um ætlað brottám barnanna. Þá er einnig til þess að líta, að enda þótt talið yrði, að Erna hafi verið öllum hnútum kunnug, leiða ákvæði barnalaga nr. 20/1992 til þess, að úr ágreiningi um forsjá barnanna skuli leyst fyrir íslenskum dómstóli og samningar um forsjá barna öðlast gildi við staðfestingu sýslumanns. Þá ber einnig að hafa í huga þá áherslu, er umrædd lög leggja á, að við úrlausn um forsjá séu hagir barna og þarfir í fyrirrúmi.

Í máli þessu er upplýst, að ákærði Grayson leitaði aðstoðar íslensks lögmanns til að ná rétti sínum, og voru samningaviðræður í gangi milli lögmanns ákærða og lögmanns Ernu. Þrátt fyrir þetta leitaði ákærði

Grayson ásamt foreldrum sínum og föður eldri stúlkunnar til fyrirtækis ákærða Feeneys, Corporate Training Unlimited, sem ákærða Grayson var ljóst, að hefur á sínum snærum menn, sem sérhæfðir eru í því að ná aftur börnum, sem flutt hafa verið ólöglega frá Bandaríkjunum. Ákærði Feeney hefur borið, að hann sé stjórnarformaður og framkvæmdastjór CTU. Hlaut honum sem slíkum að vera ljóst, í hverju aðgerðir samverkamanna hans hér á landi voru fólgnar, enda ferðaðist hann bæði til Sviss og Íslands í tengslum við mál þetta. Samkvæmt framansögðu bera ákærðu því báðir fulla og sameiginlega ábyrgð á aðgerðum starfsmanna CTU, sem miðuðu að ætluðu brottnámi barnanna. Þá telst nægilega upplýst með hliðsjón af gögnum málsins, að forráðamenn CTU áskildu sér greiðslu fyrir aðstoð sína.

Í dómum Hæstaréttar Íslands frá 3. febrúar sl. er því slegið föstu, að Erna Eyjólfsdóttir hafi umsjá dætranna, meðan rétt íslensk yfirvöld gera ekki á því aðra skipan. Aðgerðir ákærðu leiddu til þess, að móðirin var svipt þessari umsjá, án þess að atbeina íslenskra yfirvalda var leitað og án þess að látið yrði reyna á gildi bandarísku forræðisdómanna hér á landi með formlegum hætti.

Með hliðsjón af öllu framansögðu og með vísan til gagna málsins telst því sannað, að ákærðu hafi gerst sekir um háttsemi þá, sem þeim er gefin að sök í ákæruskjali. Varðar sú háttsemi ákærða Graysons að svipta móðurina umsjá dóttur þeirra, Anne Nicole, við 193. gr. almennra hegningarlaga, en aðgerðir ákærða Graysons, er leiddu til þess, að móðirin var svipt umsjá Elizabeth Jeanne Pittmann varða við 193. gr. og 2. mgr., sbr. 1. mgr. 226. gr. almennra hegningarlaga.

Brot ákærða Feeneys, sem telja verður sannað, að framið hafi verið í ávinningsskyni, varðar við 193. gr. og 2. mgr., sbr. 1. mgr. 226. gr. almennra hegningarlaga.

Viðurlög.

Samkvæmt sakavottorðum ákærðu hafa þeir ekki sætt refsingum, svo að kunnugt sé.

Við ákvörðun refsingar ákærðu ber að hafa í huga, að brot ákærðu var vandlega skipulagt, og nutu ákærðu aðstoðar hóps manna við framkvæmd þess.

Refsing ákærða James Brian Grayson þykir hæfilega ákveðin fangelsi tólf mánuði, en með hliðsjón af því, að ákærða hafði verið dæmt forræði dóttur sinnar í Bandaríkjunum, og því, að ákærði tengdist eldri dóttur Ernu Eyjólfsdóttur fjölskylduböndum um tíma, þykir mega ákveða, að fresta skuli fullnustu níu mánaða af refsivistinni, og skal hún niður falla að liðnum þremur árum frá uppkvaðningu dómsins, haldi ákærði almennt skilorð 57. gr. almennra hegningarlaga.

Frá refsivist ákærða Graysons ber að draga 18 daga gæsluvarðhald, sbr. 76. gr. almennra hegningarlaga.

Refsing ákærða Donalds Michaels Feeney, sem einungis átti fjárhagslegra hagsmuna að gæta í máli þessu, þykir hæfilega ákveðin fangelsi tvö ár.

Frá refsivist ákærða Feeney's ber að draga gæsluvarðhald, er hann hefur sætt frá 29. janúar 1993, sbr. 76. gr. almennra hegningarlaga.

Sakarkostnaður.

Dæma ber ákærðu samkvæmt 165. gr. og 1. mgr. 168. gr. laga nr. 19/1991 til greiðslu sakarkostnaðar sem hér segir: Ákærði James Brian Grayson greiði réttargæslu- og málsvarnarlaun skipaðs verjanda síns, Óskars Magnússonar hrl., 300.000 kr., og ákærði Donald Michael Feeney greiði réttargæslu- og málsvarnarlaun skipaðs verjanda síns, Arnar Clausen hrl., 300.000 kr.

Ákærðu nutu aðstoðar löggilts dómtúlks við meðferð máls þessa, sbr. 1. mgr. 13. gr. laga nr. 19/1991. Með hliðsjón af e-lið 3. mgr. 6. gr. Evrópusamnings um verndun mannréttinda og mannfrelsis, sbr. auglýsingu nr. 11/1954, þykir rétt, að kostnaður vegna þessa verði greiddur úr ríkissjóði.

Ákærðu greiði annan sakarkostnað in solidum, þar með talin saksóknarlaun, er renni í ríkissjóð, 200.000 kr. Þórir Oddsson, vararannsóknarlögreglustjóri ríkisins, flutti mál þetta af hálfu ákærvalds, sbr. 1. mgr. 29. gr. laga nr. 19/1991.

D ó m s o r ð:

Ákærði, James Brian Grayson, sæti fangelsi í tólf mánuði, en fresta skal fullnustu níu mánaða af refsivistinni, og skal hún niður falla að liðnum þremur árum frá uppkvaðningu dómsins, haldi ákærði almennt skilorð 57. gr. almennra hegningarlaga.

Frá refsivistinni skal draga 18 daga gæsluvarðhald.

Ákærði, Donald Michael Feeney, sæti fangelsi tvö ár.

Frá refsivistinni skal draga gæsluvarðhald ákærða frá 29. janúar 1993.

Ákærði James Brian Grayson greiði réttargæslu- og málsvarnarlaun skipaðs verjanda síns, Óskars Magnússonar hrl., 300.000 kr., og ákærði Donald Michael Feeney greiði réttargæslu- og málsvarnarlaun skipaðs verjanda síns, Arnar Clausen hrl., 300.000 kr.

Kostnaður af atbeina dómtúlks greiðist úr ríkissjóði.

Ákærðu greiði annan sakarkostnað in solidum, þar með talin saksóknarlaun, er renni í ríkissjóð, 200.000 kr.